

NORRKÖPING

Kommunens revisorer

REVISORERNAS
REDOGÖRELSE

1(16)

2019-04-24
KR 2018/0005

Kommunfullmäktige

Revisorernas redogörelse

Inledning.....	2
Revisionens arbete.....	2
Revisionen av nämnderna 2018	3
Fördjupningsgranskning.....	4
Revisionen av nämnderna i sammandrag.....	4
Lekmannarevision	12
Revisionens rapporter under 2018.....	14
Revisionens granskningsrapporter och basgranskning av de kommunala företagen 2018.....	15

Revisorerna i Norrköpings kommun 2019-04-24

Tommy Svensson¹
Revisorernas ordförande

Eva Andersson
Revisionens vice ordförande

¹ Tommy har under året ett jäv emot Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

2019-04-24

Inledning

Revisorernas uppdrag är att självständigt granska verksamheten och pröva styrelsens och nämndernas ansvarstagande samt att uttala sig i revisionsberättelsen om detta. Granskningen ska vara så omfattande att revisorerna kan pröva och uttala sig om ansvarstagandet för samtliga revisionsobjekt. Revisorerna ska varje år själva ta ställning till vad som är tillräcklig omfattning. En viktig del i revisorernas arbete är därför planeringen, där valet av granskningsområde blir avgörande för revisionens resultat. Revisionens granskning sker därför utifrån en riskbedömning som dokumenteras i en revisionsplan. Revisorernas samlade bedömning finns i revisionsberättelsen och i lekmanarevisorernas granskningsrapporter. Revisorernas mest väsentliga synpunkter finns sammanfattade i denna revisionsredogörelse.²

Granskningen av kommunen ska ske med en helhetssyn, vilket innebär att granskningen från lekmanarevisorerna i bolagen, stiftelserna och kommunalförbunden vägs in i den samlade bedömningen för kommunen. Genom att revisorer i bolagskoncernen, andra kommunala företag samt kommunalförbund är valda med person-samband underlättas revisionen och bedömningen av kommunen som helhet.

Enligt kommunallagen kap 11:1,6 ska kommuner och landsting ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet är förenligt med kommunens finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige i Norrköping har definierat God ekonomisk hushållning genom att ange finansiella mål samt övergripande mål och måluppfyllelse 2018-2021.

Revisionens arbete

Kommunen har sju förtroendevalda revisorer som under året haft 13 sammanträden inklusive två planeringsmöten. Utöver dessa har varje revisor haft tillkommande aktiviteter i granskningssyfte t.ex. revisionsdialoger med nämnderna, lekmanarevisorsuppdrag och närvaro vid fullmäktigemöten. Revisorerna träffar varje revisionsobjekt (nämnder, bolag, kommunalförbund m.fl.) minst två gånger per år i en revisionsdialog. Inför varje sådant möte sker ett planeringsmöte. Under året har två nya revisorer valts in och en revisor har avgått.

Några av revisorerna har under året deltagit i STAREVs³ erfarenhets- och årsmöteskonferenser samt vid den primärkommunala revisionskonferensen. Revisorerna har även deltagit vid Östrevs⁴ utbildnings- och erfarenhetsdagar. Stadsrevisorn ingår också i SKYREVs⁵ kommitté för god revisors- och revisionssed samt i SKLs referensgrupp för normering av god revisionssed.

² God revisionssed i kommunal verksamhet 2014.

³ Ett samarbetsorgan för förtroendevalda revisorer i kommuner, landsting och regioner med egna revisionskontor.

⁴ Ett nätverk för förtroendevalda revisorer i Östergötland

⁵ De sakkunnigas yrkesförening i kommuner, landsting och regioner.

2019-04-24

Revisionskontoret

Vid revisionskontoret finns, förutom stadsrevisorn, tre anställda sakkunniga revisorer. Kommunrevisionen har under året haft ett ramavtal för revisionstjänster med revisionsföretaget PwC fram till och med 1 juli samt med KPMG från och med 1 augusti. För bolagsrevision har ett ramavtal för revisionstjänster funnits med revisionsföretaget EY. Budgettilldelningen från kommunfullmäktige till kommunrevisionen var under 2018 totalt 5 178 tkr.

Revisionen av nämnderna 2018

Sveriges kommuner och landsting är normerande för kommunal revision och gav år 2016 ut en skrift om grundläggande granskning som nu blivit en del av god revisions sed. I och med att god sed förtydligar det uppdrag den kommunala revisionen har vad gäller grundläggande granskning har kommunrevisionen förändrat sitt arbetssätt. Den grundläggande revisionen är basen i revisionsuppdraget tillsammans med granskning av delår och bokslut och fördjupningar genomförs utifrån att ansvarsprövningen påkallar det. Under 2018 har ett annat arbetssätt införts som innebär att granskningen sker i processer under året där varje nämnd får en PM efter varje genomförd process.

Årets granskning har skett genom att revisionen tagit del av nämndernas och styrelsens handlingar samt genomfört dialoger med de granskade. Den grundläggande granskningen omfattar basgranskning av varje nämnd, delårsgranskning, bokslutsgranskning och fördjupade granskningar. Dialogerna, som även dokumenterats, har skett med styrelsens och nämndernas presidium alternativt hela nämnden och två förtroendevalda revisorer. Revisionskontoret har genomfört den grundläggande granskningen av nämnderna och därutöver under året har fyra fördjupningsgranskningar genomförts av konsulter. Del av den grundläggande granskningen har genomförts av upphandlad konsult rörande kommunens arbete med anpassning till dataskyddsförordning och ny förvaltningslag.

Iakttagelserna har sammanställts i rapporter och kommunicerats med styrelsen och nämnderna som även besvarat de frågor som ställts i revisionsskrivelsen från revisorerna. Samtliga delar i årets granskning ingår i revisorernas underlag vid ansvarsprövningen.

Till följd av dels ett utökat uppdrag i enlighet med god revisions sed i kombination med en växande kommun (och därmed mer omfattande verksamhet att granska) och en obalans i revisionens resurser, finns en viss osäkerhet i vårt uttalande. Vi hade behövt mer revisionstid för att dels genomföra den grundläggande granskningen och dels fördjupade granskningsprojekt. Enligt vår uppfattning borde vi under 2018 ha granskat kommunens budgetprocess med avseende på ambitionen i fullmäktiges mål, resursfördelning och styrning. Vi kan se att följsamheten till fullmäktiges mål och träffsäkerheten i prognoser kopplade till budgeten brister. Vi anser även att en uppföljning av granskningar avseende barns rättigheter samt drogpreventiva insatser är påkallat.

Revisorernas rapporter finns att läsa på hemsidan www.norrkoping.se/revision

2019-04-24

Fördjupningsgranskning

Under året har fyra fördjupningsgranskningar genomförts. En granskning av kommunstyrelsens arbete med investeringar har genomförts. Den sammanfattande slutsatsen är att kommunstyrelsen delvis har en tillfredsställande intern styrning och kontroll över de stora investeringsprojekten.

Den andra granskningen som genomförts syftade till att översiktligt granska om kommunen har en tillfredsställande och ändamålsenlig intern styrning och kontroll över lokal- och fastighetsunderhållet. Den sammanfattande slutsatsen är att kommunstyrelsen har en tillfredsställande intern styrning och kontroll över lokal och fastighetsunderhållet. Även kultur- och fritidsnämnden har god kontroll över underhållet av de fastigheter de ansvarar för.

Den fördjupade granskningen av kommunens arbete med bisysslor hann inte färdigställas och kommer att rapporteras under 2019.

Granskningen av kommunens hantering av offentlighetsprincipen och personuppgifter visade att efterlevnaden av offentlighetsprincipen i många delar fungerar väl. De rutiner och riktlinjer som finns för medarbetarna behöver uppdateras. Anpassningen till den nya dataskyddsförordningen har gått långsamt och mycket återstår, stöddokument för hantering av personuppgifter behöver utvecklas ytterligare, interna dokument behöver arbetas fram. Nämnderna har ett arbete att göra för att säkerställa efterlevnaden till lagstiftningen.

En fördjupad granskning av lönehanteringsprocessen är också gjord under året. Denna granskning som genomförts i samverkan med Linköpings kommuns revisorer och förbundsrevisorerna i Fjärde storstadsregionförbundet visade att kommunens arbete med signering och kontroll av utanordningslistor behöver skärpas. Rutinerna behöver även förbättras så att beslut om ny lön sker på rätt nivå.

Revisionen av nämnderna i sammandrag

I detta avsnitt presenteras granskningarnas mest väsentliga bedömningar i kort sammandrag. Dessa redovisas för varje nämnd med en samlad bedömning baserad på 2018 års granskning. Det har gjorts avgränsningar i granskningen, vilket kan innebära att slutsatser kan förändras i kommande års bedömningar. Det är slutsatserna från 2018 års granskning som ligger till grund för ansvarsprövningen och revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.

Kommunstyrelsen

Utifrån vår samlade granskning av styrelsen bedömer vi att verksamheten är ändamålsenlig. Vi gör bedömningen att den interna kontrollen är tillräcklig, verksamheten är *inte helt* ekonomiskt tillfredsställande. Det råder en osäkerhet om räkenskaperna är rättvisande då det inte går att uttala sig om posten materiella anläggningstillgångar.

Kommunstyrelsens nämndansvar, dvs. kommunstyrelsens kontor och serviceenheter

- Det finns en god struktur för internkontrollarbetet, internkontrollplanen har följts upp under året. Internkontrollplanen fastställdes i maj och följdes upp vid augustisammanträdet.

2019-04-24

- Kommunstyrelsens ekonomiska uppföljning av den egna verksamheten har varit begränsad under året, liksom tidigare år. Det innebär också att styrningsbeslut som säkerställer den egna verksamheten i stort saknats.
- I posten *övriga avsättningar* redovisas, sedan bokslutet 2016, en delpost avseende sanering förorenad mark i inre hamnen om 235 mnkr. Under slutet av 2018 har Naturvårdsverket beviljat kommunen bidrag till sanering med 105 mnkr. Under våren 2019 har delar av saneringen upphandlats. Enligt RKR 10.2 ska avsättningen omprövas vid varje balansdag och justeras så att det återspeglar den bästa uppskattningen vid redovisningstillfället. Beviljat bidrag har inte korrekt tagits upp som en finansiell anläggningstillgång och extraordinär intäkt, däremot bedöms avsättningen om 235 mnkr vara korrekt redovisad.
- Anläggningstillgångar se notering under kommunstyrelsens uppsiktsplikt.
- Sammantaget uppnår kommunstyrelsen målet om ekonomisk balans. Vi har inte kunnat bedöma målsättningarna i uppdragsplanen:
 - Det går inte att fastställa kommunstyrelsens driftsresultat för den egna verksamheten då det i redovisningen bokförts och budgeteras för poster som avser kommunen som helhet. Driftresultatet bedöms dock vara positivt.
 - Kommunstyrelsens uppdragsplan innehåller tre målområden, med totalt 29 beskrivningar av måluppfyllelse i uppdragsplanen.

Kommunstyrelsens uppsiktsansvar

I kommunallagen kap 6:1 framgår innebörden i kommunstyrelsens uppsikt. Övergripande innebär detta att kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen samt ha uppsikt över den kommunala verksamheten.

Sammantaget bedömer revisorerna att kommunstyrelsens uppsikt över nämnderna och de kommunala företagen, så långt vi granskat, är tillräcklig. Kommunstyrelsens uppsikt över kommunalförbunden kan förbättras.

Utifrån uppdraget om att ha en ledande och samordnande roll för utveckling och ekonomisk ställning, ansvarar kommunstyrelsen för att kommunen har en god ekonomisk hushållning.

I kommunallagens kapitel 6 framgår att styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och ha hand om den ekonomiska förvaltningen. Sammantaget har revisorerna vad gäller redovisningen inom kommunen identifierat några förbättringsområden. Det behöver upprättas samlade gemensamma rutiner och principer för hur god redovisningssed ska tillämpas inom kommunen. Roller och ansvar behöver tydliggöras och dokumenteras vad avser det ekonomiska ansvaret.

Kommunstyrelsen och nämnderna behöver upprätta mer ändamålsenliga och mot bokföringen avstämda anläggningsregister. Det behöver också omarbetas och införas rutiner för att säkerställa korrekt värdering, fullständighet och existens av tillgångarna. Det saknas enhetliga dokumenterade rutiner för komponentindelningar, utrangeringar och avskrivningstider.

2019-04-24

Revisorerna noterar också att avskrivningar inte påbörjas när tillgång tas i bruk utan först året efter aktivering. Posten anläggningstillgångar utgör 8 362 mnkr dvs. 38 % av totala tillgångar i balansräkningen, och kommunen står inför stora framtida investeringar och behöver därmed stärka den interna kontrollen avseende investeringsredovisningen.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden gör vi bedömningen att verksamheten *inte* är *helt* ändamålsenlig, den interna kontrollen är *inte helt* tillräcklig, verksamheten är *inte* ekonomiskt tillfredställande och räkenskaperna är *inte helt* rättvisande.

- Revisorerna noterar att nämnden behöver utveckla sin utvärdering och analys av verksamheten. Det är inte tillfredsställande att nämnden år efter år noterar att målen i uppdragsplanen inte nås utan att nämnden beslutar om åtgärder för att nå målen. Att fem av sex mål i uppdragsplanen inte nås samtidigt som nämnden redovisar stora överskott är inte tillfredsställande.
- Nämndens delaktighet i arbetet med intern styrning och kontroll behöver förbättras. Det är väsentligt att de processer som kontrolleras också är de mest väsentliga för nämndens möjligheter att lyckas.
- Nämnden uppvisar under året ett överskott i förhållande till budget. Revisorerna noterar även att nämndens prognosarbete brustit under året och att det varit för stora differenser mellan prognoserna. Årets resultat är påverkat av rättningar av tidigare års fel ca 30 mnkr.
- Nämnden följer inte god redovisningssed vad gäller periodisering av bidrag från Migrationsverket för flyktingintroduktion avseende ekonomiskt bistånd. Periodisering av intäkten sker på längre tid och för mycket bidrag är därmed periodiserat om ca 25 mnkr. Under året har även en förändring av periodiseringsprincip skett avseende SFI, utan att nytt beslut fattas i nämnd eller i kommunfullmäktige utav de tidigare fastställda principerna. Förändringen har påverkat årets resultat positivt med 20 mnkr.
- Sammantaget uppnår arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden målet om ekonomisk balans men inte målsättningarna i uppdragsplanen, då:
 - Nämnden redovisar ett resultat, i förhållande till budget, på +56,4 mnkr.
 - Nämndens uppdragsplan innehåller sex mål fördelade på två målområden. Av dessa mål är ett uppfyllt och fem mål är inte uppfyllda.

Byggnads- och miljöskyddsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av byggnads- och miljöskyddsnämnden bedömer vi att verksamheten är ändamålsenlig. Vi gör bedömningen att den interna kontrollen är tillräcklig, verksamheten är ekonomiskt tillfredställande och räkenskaperna är rättvisande.

- Nämnden bör som helhet vara mer aktiv i att fatta beslut vad avser de uppföljningar som lämnas avseende prognoser, uppdragsplanens mål och de

2019-04-24

internkontrolluppföljningar som lämnas. Dessa beslut behöver dokumenteras.

- Nämnden uppvisar under året ett underskott i förhållande till budget. Orsakerna till underskottet är huvudsakligen kopplat till ärenden för bostadsanpassning.
- Sammantaget uppnår byggnads- och miljöskyddsnämnden målet om ekonomisk balans och målen i uppdragsplanen:
 - Nämnden uppvisar ett resultat, i förhållande till budget, på -0,6 mnkr.
 - Nämndens uppdragsplan innehåller fyra mål. Nämnden får uppföljning varje tertial av uppdragsplanens mål. Av nämndens egna mål är tre mål uppfyllda och ett delvis uppfyllt.

Kultur- och fritidsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av kultur- och fritidsnämnden gör vi bedömningen att verksamheten är ändamålsenlig, den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten är *inte helt* ekonomiskt tillfredställande. Det råder en osäkerhet om räkenskaperna är rättvisande då det inte går att uttala sig om posten materiella anläggningstillgångar.

- Nämnden har gjort ett utvecklingsarbete med att få den interna styrningen och kontrollen att hänga samman. Nämnden behöver säkerställa styrningen genom dokumenterade beslut och uppföljningar.
- Verksamheternas prognoser för helår innehåller stora variationer mellan månaderna. Det är en brist att de redovisade prognoserna skiftar markant mellan månaderna. Med goda rutiner borde detta fångats tidigare.
- Anläggningstillgångar se notering under kommunstyrelsens uppsiktsplikt.
- Sammantaget uppnår kultur- och fritidsnämnden målet om ekonomisk balans och målsättningarna i uppdragsplanen, då:
 - Nämnden uppvisar ett resultat, i förhållande till budget, på +6,8 mnkr.
 - Nämndens uppdragsplan innehåller 14 mål. Av dessa är 13 mål uppfyllda och ett delvis uppfyllt.

Socialnämnden

Utifrån vår samlade granskning av socialnämnden gör vi bedömningen att verksamheten är ändamålsenlig, den interna kontrollen är *inte helt* tillräcklig, verksamheten är ekonomiskt tillfredställande och räkenskaperna är rättvisande.

- Nämnden har ett strukturerat och väl organiserat arbete med uppdragsplan, väsentlighets- och riskanalys och internkontrollplan. Nämnden behöver arbeta vidare med att få mer mätbara kriterier för måluppfyllelse av sina mål och även utvecklingsområden i uppdragsplan.

2019-04-24

- Nämnden behöver på ett tydligare sätt aktivt agera, dokumentera och vidta åtgärder utifrån de uppföljningar av verksamheten, uppdragsplan och internkontrollplan som nämnden erhåller.
- Nämnden har utifrån tilldelad budgetram 2018 anpassat sin verksamhet för att nå en budget i balans.
- Nämnden redovisar ett resultat om 3 960 tkr för 2018 och en budget i balans likt föregående år. Av årets resultat avser 2 359 tkr ett överskott avseende ensamkommande barn, vilket härrör från sena beslut av statsbidrag från Migrationsverket för tidigare år, något nämnden inte kunnat förutse. Årets vårdkostnader ger totalt sett ett negativt resultat om 3 760 tkr, vilket balanseras utöver ovan nämnda statsbidrag av främst personalkostnader.
- Sammantaget uppnår socialnämnden målet om ekonomisk balans och målsättningarna i uppdragsplanen, då:
 - Nämnden redovisar ett resultat, i förhållande till budget, på + 3,9 mnkr.
 - Nämndens uppdragsplan innehåller tre mål, sju utvecklingsområden. Av dessa är två mål uppfyllda och ett är delvis uppfyllt.

Stadsplaneringsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av stadsplaneringsnämnden gör vi bedömningen att verksamheten är ändamålsenlig, den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten är ekonomiskt tillfredställande. Det råder en osäkerhet om räkenskaperna är rättvisande då det inte går att uttala sig om posten materiella anläggningstillgångar samt posten lager exploateringsfastigheter.

- Nämndens överskott beror, liksom förra året, huvudsakligen på ökade intäkter för markupplåtelse och planavgifter.
- Posten lager avseende exploateringsfastighet har fram tom 2016 felaktigt redovisats netto, dvs. både inkomster och utgifter har periodiserats och har inte resultatförts. From 2017 sker en korrekt hantering av försäljningarna och realisationsresultatet som tillgodogörs kommunstyrelsen. Försäljningar från 2016 och tidigare ligger fortfarande felaktigt netto redovisade i balansräkningen och påverkar posten lager. Dessa försäljningar redovisas i resultaträkningen i takt med att projekten avslutas. Det innebär att årets realisationsresultat i resultaträkningen består av äldre intäkter och kostnader som inte redovisats på rätt år. Revisorernas bedömning är att de förbättrade rutinerna avseende exploateringsverksamheten bör implementeras retroaktivt i de fall resultatpåverkan blir väsentlig och inte vänta tills respektive projekt är helt färdigställt.
- Anläggningstillgångar se notering under kommunstyrelsens uppsiktsplikt.
- Sammantaget uppnår stadsplaneringsnämnden målet om ekonomisk balans och målsättningarna i uppdragsplanen, då:
 - Nämnden uppvisar ett resultat, i förhållande till budget, på +4,3 mnkr.

2019-04-24

- Nämndens uppdragsplan innehåller 13 mål. Av dessa är 12 mål uppfyllda, ett delvis uppfyllt.

Tekniska nämnden

Utifrån vår samlade granskning av tekniska nämnden gör vi bedömningen att verksamheten är ändamålsenlig, den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten är *inte helt* ekonomiskt tillfredställande. Det råder en osäkerhet om räkenskaperna är rättvisande då det inte går att uttala sig om posten materiella anläggningstillgångar.

- Nämnden behöver förbättra prognoserna för sin verksamhet. Det är väsentligt att nämnden får rättvisande information om prognoserna för att kunna fatta välinformerade beslut.
- Nämndens överskott förklaras huvudsakligen av lägre personalkostnader, högre parkeringsintäkter samt högre intäkter avseende markupplåtelser
- Anläggningstillgångar se notering under kommunstyrelsens uppsiktsplikt.
- Sammantaget uppnår tekniska nämnden målet om ekonomisk balans och delvis målen i uppdragsplanen, då:
 - Nämnden uppvisar ett resultat, i förhållande till budget, på +19,6 mnkr.
 - Nämndens uppdragsplan innehåller 18 mål. Av dessa är 12 mål uppfyllda, fem delvis uppfyllda och ett mål inte uppfyllt.

Utbildningsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av utbildningsnämnden gör vi bedömningen att verksamheten *inte är helt* ändamålsenlig, vi gör bedömningen att den interna kontrollen *inte är* tillräcklig och verksamheten är *inte* ekonomiskt tillfredställande. Det råder en osäkerhet om räkenskaperna är rättvisande då det inte går att uttala sig om posten materiella anläggningstillgångar.

- Sedan nämnden bildades 2015 har revisorerna kritiserat nämnden för brister i den interna styrningen och kontrollen. Nämndens interna styrning och kontroll behöver bli mer sammanhållen och uppdragsplanens ambitionsnivå behöver synliggöras i den fastställda budgeten.
- Revisorerna noterar att den resursfördelningsmodell som redan 2015 fick kritik, till följd av att den fördelade medel med alltför stor osäkerhet, inte genomgått någon förändring. Nämndens svar, på revisionen 2015, var då att de centrala resurserna var tillräckliga för att ge stöd till skolor med uttalat utvecklingsbehov. Revisorerna menar att nämnden inte har tagit ansvar för att fatta beslut om regelverk för och uppföljning av resurstilldelningen. I april uppdrar nämnden till kontoret att se över resursfördelningsmodellen, arbetet har resulterat i förslag till förändringar. Nämnden väljer att lämna över frågan till nya nämnden istället för att själva aktivt vidta eller föreslå åtgärder.

2019-04-24

- Nämndens redovisar en budget i balans. Nämnden har tilldelats ytterligare medel om totalt 46 mnkr, volymtilldelningen för året överstiger den faktiska volymen och nämnden har erhållit hela det statliga bidraget avseende arbetet mot segregation.
- Anläggningstillgångar, se notering under kommunstyrelsens uppsikt.
- Nämnden har inte varit tillräcklig aktiva under året med att fatta beslut som påverkar möjligheten att styra ekonomin. De uppföljningar nämnden fått har inte resulterat i aktiva beslut för att agera och åtgärda de identifierade bristerna. Nämnden har inte heller följt upp, utvärderat och analyserat den ekonomiska styrningen och verksamhetsstyrningen för att nå uppsatta mål. Nämnden borde agerat tidigare under våren med att åtgärda och styra de brister som identifierats.
- Sammantaget uppnår utbildningsnämnden målet om ekonomisk balans. Vi har inte kunnat bedöma måluppfyllelsen i uppdragsplanen:
 - Nämnden uppvisar ett resultat, i förhållande till budget, på 0 mnkr.
 - Nämndens uppdragsplan innehåller 15 övergripande mål som brutits ner till verksamhetsspecifika mål.

Vård- och omsorgsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av vård- och omsorgsnämnden gör vi bedömningen att verksamheten *inte är helt* ändamålsenlig, den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten är *inte helt* ekonomiskt tillfredställande. Det råder en osäkerhet om räkenskaperna är rättvisande då det inte går att uttala sig om posten materiella anläggningstillgångar.

- Nämnden har under året varit aktiv med att följa upp de styrande dokumenten (uppdragsplan, budget och internkontrollplan) men behöver bli mer aktiva med att fatta beslut vid avvikelser. De behöver även säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet blir en del av det naturliga arbetet med förbättringar och som en del av styrningen.
- Anläggningstillgångar, se notering under kommunstyrelsens uppsikt.
- Nämnden redovisar ett resultat om 3,9 mnkr för 2018 och en budget i balans. Verksamheten i egen regi redovisar ett underskott på 71 mnkr vilket beror på fler årsarbetare i verksamheten än den tilldelade budgeten gett utrymme för. Detta uppvägs av poster om 75 mnkr i jämförelse med budget vilka bl a härrör från nytt LSS boende som inte nyttjades, hemtjänst-volymer som har varit lägre än budgeterat, avgifts- och hyresintäkter som har ökat mer än budgeterat. Verksamheten har inte anpassat kostnader utifrån fullmäktiges beslut om 1 % effektivisering för nämnden.
- Sammantaget uppnår vård- och omsorgsnämnden målet om ekonomisk balans men inte helt målsättningarna i uppdragsplanen, då:
 - Nämnden uppvisar ett resultat, i förhållande till budget, på +3,9 mnkr.

2019-04-24

- Nämndens uppdragsplan innehåller åtta mål. Av dessa är två mål uppfyllda, tre mål är delvis uppfyllda och tre mål är inte uppfyllda.

Överförmyndarnämnden

Utifrån vår samlade granskning av överförmyndarnämnden gör vi bedömningen att verksamheten *inte* är *helt* ändamålsenlig, den interna kontrollen är *inte helt* tillräcklig, verksamheten är *inte helt* ekonomiskt tillfredställande och räkenskaperna är rättvisande.

- Revisionen har pekat på att överförmyndaren behöver skapa en sammanhållen styrning från uppdragsplan till en separat verksamhetsplan som knyts till det ekonomiska utrymmet och fullmäktiges preciseringar. Detta förhållande är revisorerna starkt kritiska till genom att samma iakttagelse gjordes under 2015, 2016 som 2017.
- Det är inte acceptabelt att uppdragsplanens mål inte redovisats och att den redovisning som gjorts är svepande formulerad.
- Nämnden behöver tydligare knyta ihop den ekonomiska uppföljningen med nämndens mål och internbudget för att nämndens ekonomiska styrning ska ha förutsättningar att vara tillräcklig.
- Nämndens överskott beror på att några anställningar inte kunde genomföras förrän senare under året.
- Sammantaget uppnår överförmyndarnämnden målet om ekonomisk balans och vi kan inte uttala oss om målsättningarna i uppdragsplanen, då:
 - Nämnden uppvisar ett resultat, i förhållande till budget, på + 3,8 mnkr.
 - Nämndens uppdragsplan innehåller nio mål. Måluppfyllelsen är otydligt redovisad och det är oklart om hur många mål som uppfyllts. I redovisningen hänvisas arbetsuppgifter som utförts och inte kunnat utföras, men inte hur många mål som uppnåtts.

Valnämnd

Utifrån vår samlade granskning av valnämnden gör vi bedömningen att verksamheten är ändamålsenlig, den interna kontrollen är tillräcklig, verksamheten är ekonomiskt tillfredställande och räkenskaperna är rättvisande.

- Sammantaget uppnår valnämnden målet om ekonomisk balans och de uppdrag som anges i uppdragsplanen, då:
 - Nämnden uppvisar ett resultat, i förhållande till budget, på +0,7 mnkr.
 - Nämndens uppdragsplan innehåller fem uppdrag. Av dessa har samtliga aktiviteter enligt uppdragsplanen genomförts.

2019-04-24

Lekmannarevision

I de kommunala bolagen har fullmäktige utsett lekmannarevisorer som tillsammans med den auktoriserade revisorn granskar bolagen utifrån olika perspektiv. Den auktoriserade revisorn upphandlas av kommunens revisorer och har under året varit från EY. Lekmannarevisorernas uppgift är att granska om bolagens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen följer god sed i kommunal verksamhet och genomförs utifrån aktiebolagslagen kap. 10 och kommunallagen kap. 12. Till sin hjälp har lekmannarevisorerna sakkunniga från revisionskontoret.

Varje lekmannarevisor har riskbedömt det bolag denna är satt att granska. I varje bolag har två revisionsdialoger skett med VD och styrelsen. Därefter har en basgranskning skett av bolaget, inkluderande intervjuer med nyckelpersoner. För flertalet bolag har granskningen dokumenterats i en PM. En viktig del i granskningen är att stärka den demokratiska insynen och kontrollen i kommunala bolag. Ett särskilt fokus i årets basgranskning har lagts på följsamheten till upphandlingslagstiftningen.

En generell iakttagelse som gäller för flera av bolagen är att den interna styrningen och kontrollen kan förbättras. Kommunens revisorer noterar att bolagskoncernen behöver skärpa följsamheten, initiera utbildningar och rutiner med avseende på upphandlingslagstiftningen. Vi har även noterat att flera bolag behöver utökat stöd vad gäller offentlighetsfrågorna d.v.s. dokumenthanteringsplaner och stöd för arkivfrågor.

Norrköping Rådhus AB	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.
Hysesbostäder i Norrköping AB (inklusive dotterbolag)	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.
Norrköpings Hamn AB (inklusive dotterbolag)	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.
Norra Staden Fastighetsutveckling i Norrköping AB (inklusive dotterbolag)	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.
Nodra AB	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig. <i>Lekmannarevisorerna riktar anmärkning till bolagets styrelse för ohörsamhet till fullmäktiges ägardirektiv.</i>

2019-04-24

Upplev Norrköping AB	Bolagets verksamhet har <i>inte helt</i> skötts på ett ändamålsenligt sätt. Bolaget har <i>inte</i> skötts från ett ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har <i>inte</i> varit tillräcklig. <i>Lekmannarevisorerna riktar anmärkning till styrelse (2018-01-01 tom 2018-12-17) och VD (2018-01-01 tom 2018-08-21) för brister i styrning och intern kontroll av ekonomi.</i>
Norrköping Airport AB	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.
Norrköping Visualisering AB	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.
Norrköping Spårvägar AB	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.
Louis De Geer Konsert & Kongress i Norrköping AB	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har <i>inte</i> varit tillräcklig.
Norrköping Parkering AB	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.
Norrköping Norrevo Fastigheter AB	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har <i>inte</i> varit <i>helt</i> tillräcklig.
Norrköping Science Park AB	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har <i>inte</i> varit <i>helt</i> tillräcklig.

2019-04-24

Revisionens rapporter under 2018

1. Kommunstyrelsen
PM 1 2018, KR 2018/0006

Bokslutsgranskning 2018, KR 2018/0020
Delårsgranskning 2018, KR 2018/0042
Fördjupad granskning av kommunens arbete med investeringar 2018,
KR 2018/0040
Fördjupad granskning av kommunens arbete med lokalunderhåll 2018,
KR 2018/0047
Granskning av kommunens hantering av offentlighetsprincipen och
personuppgifter 2018, KR 2018/0045
Fördjupad granskning av Lönehanteringsprocessen, KR 2018/0019
2. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
PM 1 2018, KR 2018/0010
PM 2 2018, KR 2018/0010
3. Byggnads- och miljöskyddsnämnden
PM 1 2018, KR 2018/0011
PM 2 2018, KR 2018/0011
4. Kultur- och fritidsnämnden
PM 1 2018, KR 2018/0012
PM 2 2018, KR 2018/0012
5. Socialnämnden
PM 1 2018, KR 2018/0007
6. Stadsplaneringsnämnden
PM 1 2018, KR 2018/0013
7. Tekniska nämnden
PM 1 2018, KR 2018/0014
PM 2 2018, KR 2018/0014
8. Utbildningsnämnden
PM 1 2018, KR 2018/0008
PM 2 2018, KR 2018/0008
9. Valnämnden
Basgranskning 2018, KR 2018/0015
10. Vård- och omsorgsnämnden
PM 1 2018, KR 2018/0009
11. Överförmyndarnämnden
Basgranskning 2018, KR 2018/0016

2019-04-24

Revisionens granskningsrapporter och basgranskning av de kommunala företagen 2018

Rådhuskoncernen

12. Granskningsrapport Norrköping Rådhus AB
Gransknings PM, 2018/0021
13. Granskningsrapport Hyresbostäder i Norrköping AB inklusive döttrar
Gransknings PM, KR 2018/0022
14. Granskningsrapport Norrköpings Hamn AB inklusive dotter
Gransknings PM, KR 2018/0030
15. Granskningsrapport Norra Staden Fastighetsutveckling i Norrköping AB
inklusive döttrar
Gransknings PM, KR 2018/0024
16. Granskningsrapport Nodra AB
Gransknings PM, KR 2018/0026
Gransknings PM 2, KR 2018/0026
17. Granskningsrapport Upplev Norrköping AB
Gransknings PM, KR 2018/0031
18. Granskningsrapport Norrköping Airport AB
Gransknings PM, KR 2018/0027
19. Granskningsrapport Norrköping Visualisering AB
Gransknings PM, KR 2018/0033
20. Granskningsrapport Norrköping Spårvägar AB
Gransknings PM, KR 2018/0028
21. Granskningsrapport Norrköpings Symfoniorkester AB
22. Granskningsrapport East Sweden Bryssel AB
23. Granskningsrapport Louis De Geer konsert & kongress i Norrköping AB
Gransknings PM, KR 2018/0032
24. Granskningsrapport Parkering Norrköping AB
Gransknings PM, KR 2018/0029
25. Granskningsrapport Norrköpings Norrevo Fastigheter AB
Gransknings PM, KR 2018/0025
26. Granskningsrapport Norrköping Science Park AB
Gransknings PM, KR 2018/0035

2019-04-24

Delägda bolag

27. Granskningsrapport Scenkonstbolaget i Östergötland AB
Gransknings PM, KR 2018/0036

Kommunalförbund, regionförbund och samordningsförbund

28. Revisionsberättelsen och revisionsredogörelse för Kommunalförbundet
Räddningstjänsten Östra Götaland
Basgranskning, KR 2018/0018
Delårsgranskning, KR 2018/0018
Bokslutsgranskning, KR 2018/0018
29. Revisionsberättelse för Kommunalförbundet fjärde storstadsregionen
Delårsgranskning, KR 2018/0019
Bokslutsgranskning, KR 2018/0019
Basgranskning, KR 2018/0019
30. Revisionsberättelse och revisionsredogörelse för Samordningsförbundet
Östra Östergötland
Basgranskning, KR 2018/0017
Delårsgranskning, KR 2018/0017
Bokslutsgranskning, KR 2018/0017
Fördjupningsgranskning, KR 2018/0017